

فتق شکم و اقدامات پس از عمل فتق

گروه هدف: بیماران

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار مرکز

با تایید اساتید گروه جراحی عروق بیمارستان شهدای تجریش

بازبینی بهار ۱۴۰۴ - بازبینی مجدد سه سال بعد

سوالات رایج پس از عمل فتق

- از کی راه بروم؟ روز بعد از عمل می توانید کم کم بشینید و سپس با کمک همراه اطراف تخت راه بروید. بهتر است طی هفته اول از راه رفتن غیر ضروری خودداری کنید.

- رژیم غذایی پس از عمل چیست؟ تا عصر روز عمل چیزی خورده نمی شود تا دستگاه گوارش فرصت لازم برای رسیدن به شرایط قبل از عمل را پیدا کند. سپس مایعات غذاهای سبک مثل سوپ مصرف میشود. پس از ترخیص لازم است از غذاهایی که باعث جلوگیری از یبوست میشوند استفاده کرد. این غذاها شامل سالاد و سبزیجات و میوه جات (نه آبمیوه) است که همراه با غذای معمول استفاده میشوند.

- مش چیست؟ مش نوعی وسیله است که از نظر ظاهری مشابه توری پلاستیکی و تقریباً به اندازه کف دست است و در صورتی که وسعت محل پارگی جدار شکم زیاد باشد در حین جراحی در محل فتق قرار داده میشود. تصمیم گیری در این مورد، حین عمل انجام می شود. این وسیله از روی پوست پیدا نیست و باعث استحکام محل پارگی میشود و احتمال عود را بسیار کاهش می دهد.

پس از عمل حدود چند روز باید بستری بود؟ بیشتر بیماران قادر هستند در عرض یک الی دو روز پس از عمل مرخص شده، به خانه روند.

- پس از چه مدت می توان به سرکار رفت؟ بیماران قادرند فعالیتهای خود را در عرض یک هفته پس از عمل جراحی، از سر گیرند ولی از انجام کارهای سنگین حداقل تا دو ماه باید پرهیز کرد در غیر این صورت خطر عود فتق وجود دارد.

- پس از جراحی تا کی باید پانسمان را عوض کرد؟ صبح روز پس از عمل پانسمان تعویض می شود. این پانسمان به مدت دو روز در حفظ می شود و در صورت نداشتن ترشح از محل زخم، نیاز به پانسمان مجدد نمیباشد. بعضی از جراحان پانسمان اولیه را بمدت بیشتری در محل حفظ میکنند.

- چه مدت پس از عمل می توان به حمام رفت؟ در صورتیکه محل زخم مشکلی نداشته باشد پس از دو تا سه روز میتوان استحمام کرد.

- کی بخیه ها را باید خارج کرد؟ با نظر پزشک پس از هفت تا ده روز.

- پس از ترخیص به چه دارویی نیاز است؟ مسکن و در صورت نیاز آنتی بیوتیک.

منبع:

پایگاه جامع اطلاع رسانی پزشکان ایران، کتاب جراحی نلسون ۲۰۲۲

فتق چیست؟

فتق زمانی اتفاق می افتد که لایه های درونی عضله شکمی ضعیف شده ، منجر به تورم یا پارگی شود . همانطور که تیوپ از داخل به تاثیر آسیب دیده فشار می آورد ، لایه داخلی شکم هم به دیواره شکم تضعیف شده فشار آورده و یک کیسه بادکنک مانند درست میکند، واین باعث میشود احشاء درونی شکم یا بافت شکمی به درون این کیسه رانده شوند.

فتق ممکن است ایجاد دردهای بسیار شدید کند و با بروز مشکلات جدی دیگر ممکن است نیاز به جراحی اورژانس پیدا کند.

هم زنان و هم مردان ممکن است دچار فتق شوند. شما ممکن است به طور مادرزادی با فتق به دنیا بیایید و یا بعدا به آن مبتلا شوید.

فتق خود به خود از بین نمی رود و با گذشت زمان بهتر نمیشود.

چطور بفهمیم فتق داریم ؟

*جاهایی که معمولا در آن فتق ایجاد میشود عبارتند از: کشاله ران ، ناف و یا محلی که قبلا در آن جراحی انجام شده است.

*تشخیص فتق معمولا ساده است : شما ممکن است یک برآمدگی زیر پوست را احساس کنید یا ممکن است هنگام بلند کردن اشیاء سنگین ، سرفه کردن ، زور زدن هنگام دفع ادرار یا اجابت مزاج و یا موقع نشستن یا ایستادن طولانی مدت درد احساس کنید.

*درد ممکن است شدید باشد یا درد خفیفی که در طول روز شدت پیدا کند.

*دردهای شدید و ممتد ، قرمزی ، فشار ، علامتهایی هستند که نشان می دهند فتق ممکن است گیر کرده یا روبه گانگرن شده باشد . در صورت مشاهده این علائم باید هرچه زودتر به پزشک مراجعه کنید.

چه چیز باعث فتق میشود؟

به طور طبیعی دیواره شکم دارای مناطقی است که احتمال ضعیف شدن آنها می رود .فتق ممکن است بر اثر وارد شدن فشار زیاد به این قسمتهای دیواره شکم ، افزایش سن ، جراحی ، یک برش یا زخم کهنه یا یک ضعف مادر زادی بروز کند . هر کس در هر سنی ممکن است به فتق دچار شود . بیشتر موارد فتق در کودکان مادرزادی است . در بزرگسالان ، یک ضعف طبیعی یا فشارناشی از بلند کردن جسم سنگین ، سرفه مداوم ، مشکل در اجابت مزاج یا دفع ادرار باعث میشود دیواره شکم ضعیف شده یا گسسته شود.

بعد از عمل چه اتفاقی می افتد؟

*بعد از جراحی شما رابه اتاق ریکاوری می برند و در آنجا برای یکی دو ساعت تحت کنترل قرار می دهند تا کاملا به هوش بیایید.

*وقتی به هوش آمدید و توانستید راه بروید مرخص می شوید.

*بعد از هرگونه جراحی فتق از ۲۴ تا ۴۸ ساعت ممکن است احساس درد داشته باشید.

*توصیه می شود روز بعد از جراحی سر پا باشید.

*در جراحی فتق به روش لاپاراسکوپی احتمالاً پس از مدت زمان کوتاهی به زندگی و فعالیت های روزمره خود باز می گردید . این فعالیت ها شامل دوش گرفتن ، رانندگی ، بالا رفتن از پله ، بلند کردن اجسام و فعالیت های جنسی می باشند.

*طی دو هفته بعد از عمل باید برای معاینه مجدد نزد دکتر بروید.